

Ontwikkeling
OW

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 538
8000 AM Zwolle
Telefoon (038) 498 2906
www.zwolle.nl

Stadsdeeladvies West

**Wijkopgaven 2015-2016
Stadshagen-Mastenbroek,
Westenholte en Spoolde**

Opdrachtgever E. Wolfkamp
Opdrachtnemer H. Michel
Versie
Datum 7 mei 2015

Datum 7 mei 2015
Ons kenmerk Stadsdeeladvies West

Inhoud

1	Aanleiding	3
2	Wijken en buurten in stadsdeel West	4
3	Stadshagen	5
3.1	Preventie opgave jeugd Stadshagen / Westenholte: Verbeteren van de omgang tussen jong en oud	6
3.2	Preventie opgave Stadshagen / Breecamp Oost: Versterken sociale en fysieke woonklimaat	7
3.3	Kans opgave Stadshagen / Werkeren: Behoeftte aan ontmoetingsplekken zoals een wijkboerderij	7
4	Westenholte	8
5	Spoolde	9

1 Aanleiding

Medio 2013 zijn voor de eerste keer op basis van het tweejaarlijkse Buurt-voor-buurtonderzoek door de Stadsdeelteams de stadsdeeladviezen voor de vijf stadsdelen opgesteld met daarin de opgaven voor de verschillende wijken. Op basis van de resultaten van het Buurt-voor-buurtonderzoek 2014 en de wijkdialogen die in de stad in februari 2015 zijn gevoerd, is in de stadsdeelteams beoordeeld of de vastgestelde opgaven nog steeds actueel zijn of dat deze aangepast of aangevuld moeten worden met nieuwe opgaven.

In deze notitie wordt kort ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen in de wijken van stadsdeel West in 2013 en 2014 en worden de wijkopgaven voor de komende jaren benoemd. Bij de wijkopgaven wordt aangegeven welke organisaties daar invulling aan geven.

Na vaststelling van de opgaven zal verdere uitwerking gegeven worden aan de opgaven. Indien de opgaven ongewijzigd blijven ten opzichte van 2013 dan zullen in gang gezette uitvoeringprogramma's door blijven lopen zolang dat nodig en effectief is.

2 Wijken en buurten in stadsdeel West

Tabel waarin met 2012 vergeleken wordt om de totale ontwikkeling te kunnen bepalen.

	9		10		11	
	Spoolde		Westenholte		Stadshagen	
	2012	2014	2012	2014	2012	2014
Algemeen						
Algemeen oordeel buurt (schaalscore)	8,5	8,6	7,9	7,8	7,4	7,4
Sociaal						
Sociale cohesie (schaalscore)	6,9	7,1	6,9	6,9	5,7	5,8
Leefbaarheid						
Woonomgeving (rapportcijfer)	8,3	8,3	7,7	7,6	7,5	7,5
Leefbaarheid (rapportcijfer)	7,9	8,0	7,6	7,5	7,5	7,5
Veiligheid						
Veiligheid buurt (rapportcijfer)	7,2	7,5	7,6	7,2	7,5	7,5

Het gemiddelde buurtcijfer van de buurten in stadsdeel West is over de hele linie redelijk constant gebleven ten opzichte van 2012. De buurten gezamenlijk scoren een gemiddeld buurtcijfer van 7,5. Een ruime voldoende. De buurt-totaalscores van de wijk Spoolde (8,6) en de wijk Westenholte (7,8) beïnvloeden de totaalscore van het stadsdeeltotaal positief, want de wijk Stadshagen handhaaft zich op een gemiddelde totaalscore van 7,4 over de 5 onderscheiden buurten binnen Stadshagen. In het algemeen zijn er enkele kleine maar opmerkelijke accentverschillen in de buurtscores t.o.v. 2012 opgetreden: voor Oud-Westenholte (in Westenholte) en Werkeren (in Stadshagen) is in het algemene oordeel over de buurt een licht negatieve trend zichtbaar. In Brecamp Oost in Stadshagen is juist een positieve trend opgetreden.

- Oud-Westenholte heeft te maken met nieuwbouwwontwikkelingen in de Stinspoort en dat leidt kennelijk tot enige onrust met betrekking tot de ervaren leefbaarheid en ook over de toekomstverwachting van de buurt.
- Diezelfde onrust heeft in Werkeren juist te maken met stagnatie in de ontwikkeling en een nieuwe visie op de 'doorontwikkeling' van Stadshagen, van 'uitrollen' naar 'inbreiding'. De projectorganisatie Stadshagen pakt dit samen met partners op in een informatie- en communicatiecampagne, die in 2014 is gestart. Dit geldt ook voor Frankhuis aan het water en Brecamp Oost, de andere prioritaire buurten.
- In Brecamp Oost werpt de in 2013 geformuleerde buurtopgave én gerelateerde inspanningen van gemeente en partners de eerste vruchten af, inclusief belangrijke bijdragen van bewoners zelf. Er is sprake van een significante verbetering op vijf indicatoren. De score voor 'leefbaarheid' is gestegen van 6,1 naar 6,8.
- Over de hele linie in 'West' is een licht negatieve trend opgetreden in 'actief / inzet voor de buurt' en 'sociale participatie', maar per wijk en per buurt binnen de wijken, schommelt deze score enigszins. Een eenduidige reden is hiervoor niet aantoonbaar. Eenzelfde licht negatieve trend geldt voor de belevingscores in 'West' op leefbaarheid en veiligheid.

Datum

7 mei 2015

Ons kenmerk

Stadsdeeladvies West

- Ten aanzien van 'leefbaarheid' zijn verkeersoverlast, geluidsoverlast en in mindere mate sociale overlast en verloedering hierbij de belangrijkste indicatoren.
- Voor 'veiligheid' zit de negatieve trend vooral in persoonlijke beleving, waaronder onveiligheid, bedreigende voorvallen en delicten (als inbraak).
- In 'aandacht voor buurtproblemen' door gemeente en partners is deze trend echter licht positief, zeer waarschijnlijk afhankelijk van de gepleegde specifieke inzet van gemeente en partners op buurtniveau (de buurten Spoolde, Westenholte Stins en Breecamp Oost).

3 Stadshagen

De wijkdialoog met Stadshagen (op 17/02/15) over het Buurt-voor-buurtonderzoek 2014, de nieuwe visie op beheer en onderhoud van de openbare ruimte en de kennismaking met het Sociaal wijkteam heeft meer dan 150 bezoekers naar het Cultuurhuis op de been gebracht. In het algemeen herkent men de uitkomsten van het onderzoek, is de belangstelling voor beheer en onderhoud en "een groene visie" voor Stadshagen groot¹. De aanwezigheid van het splinternieuwe Sociaal wijkteam wordt zeer gewaardeerd, maar het was in dit prille stadium vooral nog een uitwisseling van informatie.

	Stadshagen	
	2012	2014
Algemeen		
Algemeen oordeel buurt (schaalscore)	7,4	7,4
Sociaal		
Sociale cohesie (schaalscore)	5,7	5,8
Leefbaarheid		
Woonomgeving (rapportcijfer)	7,5	7,5
Leefbaarheid (rapportcijfer)	7,5	7,5
Veiligheid		
Veiligheid buurt (rapportcijfer)	7,5	7,5

Buurt voor Buurt 2014, ontwikkelingen t.o.v. 2012

	Fr	Sc	We	Mi	Br*
Algemeen oordeel buurt	+	+	-	-	n
Sociaal 3 scores	+	+	-	n	n
Rapportcijfer woonomgeving	+	+	-	-	+
Rapportcijfer leefbaarheid	+	n	-	+	+
Rapportcijfer veiligheid	+	n	-	n	+

Fr = Frankhuis, Sc = Schoonhorst, We = Werkeren, Mi = Milligen, Br = Breecamp

Br* = cijfers Breecamp zijn nog niet consistent

Ontwikkeling = (+) positief, (n) neutraal, (-) negatief

¹ Krijgt een vervolg in 2015.

Datum 7 mei 2015
Ons kenmerk Stadsdeeladvies West

De uitkomsten van de Buurt-voor-buurt Stadshagen 2014 scoren over het algemeen rond het Zwols gemiddelde
Een paar zaken vallen op:

- Negatieve lijn bewonersbeleving Werkeren. Dit lijkt niet zozeer betrekking te hebben op een echte achteruitgang van de buurt van de buurt als wel een uiting van een niet uitgekomen verwachtingspatroon.
- Positieve lijn bewonersbeleving Brecamp Oost.
- De cijfers over jongerenoverlast geven een genuanceerd beeld.

3.1 Preventieopgave jeugd Stadshagen / Westenholte: verbeteren van de omgang tussen jong en oud

De cijfers over jongerenoverlast laten een genuanceerd beeld zien. Dit tot in tegenstelling wat sommige wijkbewoners aan beeld uitdragen. Laat onverlet dat dit aandacht blijft vragen, juist vanwege de verwachte aanwas van jongeren (12-17 jaar). Maar zeker ook de op vele plekken moeizame omgang tussen jong en oud vraagt aandacht.

Daarnaast merken werkers in toenemende mate dat er sprake is van sociale problematiek van ouders o.a. als gevolg van relatieproblemen en financiële problematieken. Op de wijkdialoog is wél aandacht gevraagd voor vraagstukken van jongeren en hun eigen plek in de wijk samenleving.

Doel: jongeren onderdeel laten zijn van de wijkgemeenschap Stadshagen / Westenholte
Criteria:

- Gebruik maken van hun eigen denk- en doe-kracht zodat zij zichzelf verbinden aan voorzieningen, activiteiten en oplossingen
- Verbinding / samenwerking Stadshagen en Westenholte (komst Nieuwe Anker in Noordschil) bevorderen
- Ontwikkelen van gezamenlijk instrumentarium door partners t.b.v. tijdig signaleren van kwetsbare omstandigheden onder jeugdigen.

Partners: Level-Z, Fonteinkerk (relatie koppelwerk), Travers, SportService Zwolle, Sociaal wijkteam, de Basisscholen², Politie, Wijkbeheer, Wijkmanagement

Middelen:

- Herschikking reguliere middelen (Travers en SSZ), voor de rest van de organisaties uit reguliere middelen
- Extra investering is gehonoreerd (maart 2015), € 40.000 in 2015 en € 45.000 in 2016, ten laste van opvoed- en opgroei-ondersteuning

	Zwolle	West	Frankhuis	Schoonho	Werkeren	Milligen	Brecamp
Omgang tussen jongeren en volwas	100	103	122	77	113	76	81
Overlast jeugd	100	105	115	56	114	119	119
Jeugdcriminaliteit	100	103	106	100	105	109	99
Overlast groepen jongeren	100	108	111	106	128	96	93

Tabel overlast groepen jongeren / Buurt voor Buurt (1997-2014), Stadshagen en 'de burenen' Westenholte en Holtenbroek

² Via Uitvoeringsteam is relatie gelegd met directeuren-overleg Stadshagen

Datum 7 mei 2015
Ons kenmerk Stadsdeeladvies West

% komt vaak voor	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2012	2014
Westenholte	4%	5%	5%	7%	29%	25%	14%	5%	13%	7%
Stadshagen		3%	7%	13%	4%	9%	9%	8%	8%	7%
Holtendoorn	25%	23%	18%	18%	15%	18%	24%	18%	28%	27%
Stadsgemiddelde	13%	13%	11%	14%	14%	14%	12%	9%	11%	9%

3.2 Preventieopgave Stadshagen / Breecamp Oost: versterken sociale en fysieke woonklimaat

Breecamp-Oost kent een relatief een geïsoleerde ligging binnen Stadshagen. Bij het Buurt-voor-buurtonderzoek 2012 werd het ongenoegen over de buurt en omgeving duidelijk. Er is daarna ingezet op contact en samenwerking met bewoners. Op punten is een positieve ontwikkeling te constateren. Ongenoegen over de omgeving (ontwikkellocatie bij uitstek) blijft bestaan.

Doel: versterken sociale en fysieke woonklimaat

Criteria:

- Door in samenwerking in te zetten op versterken van samenhang / sociale cohesie
- Door in samenwerking in te zetten ontwikkeling eigen kracht en opvoedingsklimaat
- Door in samenwerking in te zetten op ondersteuning kwetsbare huishoudens
- Inzetten op betrokkenheid (BOR / projectorganisatie SH) in openbare ruimte om samenwerking (met bewoners) te stimuleren

Partners:

Bewoners en bewonerscommissie (i.o.), SWZ, Travers, SportService Zwolle, Politie, Sociaal wijkteam, Wijkbeheer, Projectorganisatie en Wijkmanagement Stadshagen

Middelen:

Binnen beschikbare middelen.

3.3 Kansopgave Stadshagen / Werkeren: behoefte aan ontmoetingsplekken zoals een wijkboerderij

Een al lang liggend plan voor de ontwikkeling van een wijkboerderij voor Stadshagen is door Landstede teruggegeven aan de gemeente. Tijdens de wijkdialoog van 22 mei 2013 is het initiatief opgepakt door de bewoners. De wijkstichting Stadshagen Totaal heeft hierin de lead genomen.

Doel: Ontwikkelen en daarna exploiteren en beheren van wijkboerderij 'De Stadshoeve' door het bewonerscollectief Stichting Stadshoeve

Criteria:

- Flexibel Programma van Eisen met ruimte voor eigen afwegingen
- Bestemmingsplan
- Afstemming zoeken met commerciële partijen in het gebied
- Van, door en voor de bewoners van Stadshagen

Partners:

Wijkstichting Stadshagen Totaal, Stichting Stadshoeve, gemeente Zwolle / Travers

Middelen:

Datum 7 mei 2015
Ons kenmerk Stadsdeeladvies West

Binnen beschikbare middelen (vastgesteld budget). Voor overschrijdingen moet een beroep gedaan worden op aanvullende fondsen.

4 Westenholte

	Westenholte	
	2012	2014
Algemeen		
Algemeen oordeel buurt (schaalscore)	7,9	7,8
Sociaal		
Sociale cohesie (schaalscore)	6,9	6,9
Leefbaarheid		
Woonomgeving (rapportcijfer)	7,7	7,6
Leefbaarheid (rapportcijfer)	7,6	7,5
Veiligheid		
Veiligheid buurt (rapportcijfer)	7,6	7,2

Voor Westenholte is geen specifieke wijkopgave geformuleerd. De scores voor Buurt-voor-buurt 2014 zijn bovengemiddeld hoog en de wijkdialoog (10/02/2015) heeft geen extra aandacht gevestigd op speerpunten in beleid of uitvoering. Wel is het logisch om Westenholte in stadsdeelverband aan te laten sluiten op de preventie-opgave jeugd. **(zie 3.1 Preventieopgave jeugd Stadshagen / Westenholte)**

De nieuwe beheersvisie Beheer Openbare Ruimte krijgt met de resultaten van de burgerpanel-enquete én de input van de wijkdialoog een vervolg in 2015.

Dit geldt ook voor het bewonersinitiatief "Noaberschap", dat door wijkvereniging WVF in samenwerking met een aantal organisaties wordt doorontwikkeld. Het Sociaal wijkteam (stadsdeel West) is hier inmiddels aangehaakt.

5 Spoolde

	Spoolde	
	2012	2014
Algemeen		
Algemeen oordeel buurt (schaalscore)	8,5	8,6
Sociaal		
Sociale cohesie (schaalscore)	6,9	7,1
Leefbaarheid		
Woonomgeving (rapportcijfer)	8,3	8,3
Leefbaarheid (rapportcijfer)	7,9	8,0
Veiligheid		
Veiligheid buurt (rapportcijfer)	7,2	7,5

Ook in Spoolde is geen specifiek aandachtspunt uit het Buurt voor Buurt 2014 naar voren gekomen. Net als in Westenhofte zijn de scores bovengemiddeld. Spoolde heeft daarbij de hoogste scores in stadsdeel West. Natuurlijk heeft Spoolde een eigen wijkagenda, die vooral is gericht op het fysieke woonklimaat ('bedreigingen van de oprukkende stad'). In Spoolde is door bewoners, tijdens de wijkdialog (05/03/2015), aandacht gevraagd voor het langer zelfstandig kunnen blijven wonen in de eigen buurtschap en de directe woonomgeving. Mensen zoeken ook zélf naar alternatieve oplossingen. Deze zorg wordt gevoed door de veranderingen in het sociale domein. In dit verband zijn ook de functiewijzigingen die bij de Venus (Driezorg) aan de orde zijn genoemd. Ook de nieuwe beheersvisie Beheer Openbare Ruimte krijgt hier een vervolg in 2015.

Bron :

Tabellen en cijfers uit Buurt voor Buurt 1997-2014,
Afdeling Onderzoek en Informatie, gemeente Zwolle